

Традиційно наприкінці кожного навчального року ми підбиваємо підсумки роботи у сфері гуманітаризації освіти. На нашу долю випав нелегкий історичний період. На жаль, увесь світ зараз знаходиться всередині глобальних викликів, що змінили його докорінно. Наша країна і ми змушені левову частку цих випробовувань брати на себе. Буковина, зокрема й університет, стали як одним із основних прихистків для тисяч українців, які втікали від війни, так одним із хабів волонтерського руху в Україні. Війна - страшна річ, що робить нас вкрай чутливими і надто сильними водночас. Ми віримо у Збройні сили України, які роблять усе можливе, а інколи й неможливе, задля якнайшвидшої перемоги, задля можливості навчати і навчатися, займатися науковою діяльністю, брати активну участь у культурно-мистецьких і спортивних заходах, не забуваючи про тих, хто боронить кордони України.

Без сумніву, рік і чотири місяці війни значною мірою вплинули на всі сфери життя українського суспільства зокрема гуманітарну, проте наше основне завдання - працювати на майбутнє, адже справжнім рушієм змін є молодь з активною громадянською позицією та зарядом енергії, молодь, яка хоче і може змінювати світ довкола себе та планувати своє майбутнє та майбутнє своєї країни.

Підбиваючи підсумки роботи університету у гуманітарній сфері в 2022/23 н.р. варто виокремити її найважливіші пріоритети за низкою напрямів:

- **волонтерський;**
- **національно-патріотичний;**
- **культурно – мистецький та художньо-естетичний;**
- **фізичне виховання і здоровий спосіб життя;**
- **превентивна діяльність та соціально-психологічна підтримка;**
- **робота у гуртожитках;**
- **співпраця зі студентським парламентом та студентською профспілкою;**
- **гендерна рівність;**
- **екскурсійно-туристичний та співробітництво з ЮНЕСКО, що притаманний лише нашому університету та значною мірою впливає на підвищення його іміджу.**

Одним із пріоритетних напрямів діяльності є національно-патріотичний напрям та формування громадянської позиції студентства, що надзвичайно важливо в умовах сьогодення. Такого всеосяжного, патріотичного піднесення, яке відбувається зараз, наша історія ще не бачила. На жаль, це явище викликала війна, яка згуртувала українське суспільство. І саме зараз надзвичайно важливо підтримувати та зрощувати патріотизм заради побудови мирного та розвиненого суспільства, яке займе гідне місце серед європейської спільноти. Сьогодні практично усі культурно-мистецькі заходи мають за мету підтримувати уже сформовану українськість.

Послуговуючись молодіжним сленгом, можна стверджувати, що бути українцем і патріотом - це в тренді, це модно, це круто! Саме тому на Вченій Раді затверджено оновлену Концепцію гуманітарної діяльності Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича на 2023-2027 роки, в якій, окрім напрямів, за якими працював університет впродовж ряду років, окреслено два нові - волонтерський та гендерної рівності.

Без сумніву, в умовах війни перше місце посідає волонтерська діяльність, що тісно поєднана з національно-патріотичним, культурно-мистецьким та художньо-естетичним напрямами. Всі заходи, що проводилися в університеті відбувалися на благодійній основі.

Необхідність координації волонтерства, започаткованого в університеті практично з перших днів війни та прийняття і ефективного розподілу гуманітарної допомоги, що надходила до університету від міжнародних партнерів, зумовила, як ви знаєте, призначення координаторів цієї вкрай важливої ланки: Віталія Кіндзерського – керівником створеного на базі студмістечка Волонтерського штабу університету та Сергія Луканюка - координатором гуманітарної допомоги.

В умовах воєнного часу активізували свою спільну діяльність відділ з виховної роботи і гуманітарної освіти, Центр культури і дозвілля студентів, міжнародний відділ та відділ комунікацій та брендингу.

Основне завдання Волонтерського штабу - допомога ВПО, які мешкали і мешкають у гуртожитках, співробітникам, студентам та родичам співробітників, які захищають Україну, військовим госпіталям, цивільному населенню, яке постраждало внаслідок війни. Слід зазначити, що від початку повномасштабного вторгнення гуртожитки студмістечка прийняли понад 5 тис. осіб, з яких майже 400 - мешкають і нині. І сьогодні до нас звертається чимало ВПО щодо поселення у гуртожитки, однак ми маємо дбати й про студентів. Волонтери чітко організовували поселення, надавали і надають всебічну допомогу тим, хто її потребує. На жаль, зустрічаються окремі випадки, коли ВПО не оцінюють волонтерську діяльність

Як відомо, університет має понад двісті угод про міжнародну співпрацю. Наші зарубіжні партнери відразу відгукнулися на біду українців. Впродовж майже півтора роки війни задля залучення гуманітарної допомоги з-за кордону ефективно працює відділ міжнародних зв'язків та Центр Gedankendach, ГО «Українсько – німецьке культурне товариство м. Чернівців». Для цього всі зв'язки в сфері академічної та культурної співпраці, які вибудовувалися впродовж багатьох років, переведено в гуманітарну сферу, а для ефективного розподілу гуманітарної допомоги було спрямовано до Волонтерського штабу ЧНУ. Залучення та використання гуманітарної допомоги відбувається декількома шляхами:

- використання коштів з фінансових пожертв, що надходять на спеціально відкритий для цього рахунок при Інституті німецької історії та культури Південно-Східної Європи при Мюнхенському університеті імені Людвіга-Максиміліана, яким керують і контролюють розподіл коштів німецькі партнери.

- безпосереднє постачання гуманітарної допомоги, котра зберігається на складі у дворі першого корпусу університету та в кімнатах студентської профспілки у студмістечку) і видається за індивідуальними волонтерськими чи інституційними запитами для потреб місцевих громад, інших регіонів, деокупованих територій та ЗСУ. Наразі отримано сотні тонн такої допомоги від інституцій-партнерів та благодійних організацій Інституту історії та культури Східної Європи Мюнхенського університету, Педагогічного університету м.Людвігсбурга, Університету прикладних наук м. Любека, Медичної університетської клініки м.Галле, «Ордену Йоганітерів» (Німеччина), Сучавського та Бухарестського університетів, Румунського інституту миру «Патрір», Товариства Радівці (Румунія), університету Туріна (Італія) та ін. Декілька разів на тиждень, незважаючи на вихідні, наші співробітники Сергій Луканюк, Віталій Кіндзерський та водій Василь Самашко виїжджають за гуманітарною допомогою до Румунії чи Німеччини. Приємно відзначити, що співробітники митниці позитивно відгукуються про наших хлопців. Як приклад, у травні цього року делегація університету брала участь у міжнародному симпозіумі у Віденському університеті. Мене запросили виступити з презентаційною доповіддю «Від Франца Йосифа – до Юрія Федьковича. Шлях до ЮНЕСКО». Учасники симпозіуму зібрали кошти, на які у Відні було закуплено чимало рюкзаків, наметів, спальників та ін. для наших військових, що ледь вмістилися у мікроавтобус. Було дуже приємно, коли під час перетину кордону митник відзначив дисциплінованість і відповідальність наших волонтерів, на що я відповіла, що «...ми поганих не тримаємо».

У міжнародному відділі зберігаються декілька папок звітності та листів-подяк від різноманітних інституцій, які отримали вкрай необхідну допомогу.

Університет відгукнувся на прохання про допомогу, або ж сам проявив ініціативу щодо надання гуманітарної допомоги українським університетам-партнерам, які постраждали у результаті воєнних дій зокрема Київському національному університету імені Тараса Шевченка; Харківському національному університету імені Каразіна; Сумському державному університету; Національному технічному університету «Харківський політехнічний інститут»; Херсонському педагогічному університету та багатьом іншим.

Тішить завзятість та єдність нашої університетської спільноти. На кожному з факультетів, в інститутах та гуртожитках студмістечка волонтерська робота кипить у буквальному розумінні цього слова. Останній приклад – вагома підтримка тих, хто постраждав внаслідок підриву Каховського водосховища. Варто відзначити ініціативу викладачів і співробітників факультету педагогіки, психології і соціальної роботи, які об'єдналися і створили «сітковий батальйон» (керівник Марія Комісарик), який підготував і передав в ЗСУ понад тисячу метрів так потрібної нашим захисникам маскувальної сітки.

Звісно, будь-яка волонтерська діяльність супроводжувалася проведенням низки благодійних національно-патріотичних заходів. Під час їх проведення студенти, насамперед учасники гуртків «Роси», «Маска», «Дотик» Центру культури і дозвілля проявляють громадянську позицію, що особливо важливо в умовах сьогоденних реалій.

Більшість зустрічей студентів з відомими митцями Буковини і України зокрема з Павлом Дворським та його синами, відомим серед молоді співаком УАКТАК, різноманітними молодіжними гуртами, започаткована студентами акція «Я у мами – волонтер», та ін. проводилися на новій, обраній студентами, локації «Під дубом», що стала надзвичайно популярною серед молоді Чернівців. Велику зацікавленість викликала нова рубрика «Розмови без масок» із амбасадором сучасної української музики співачкою Navka та онлайн-зустрічі із єдиною в Україні та світі соул-бандуристкою, фіналісткою Нацвідбору Євробачення-2020 - Мариною KRUTЬ. Пізнавально-розважальні заходи з початком війни різко набули нового звучання - патріотично-благодійні.

З початком повномасштабного вторгнення студенти започаткували нову рубрику «Творчість народжена війною». Відзнято чимало патріотичних роликів, задля збільшення українського контенту в соціальних мережах. Ролики: «Тетяна Чаприк - «Вірю я, що зацвіте калина», «Ти підбори змінила на берці»; Богдана Кречуняк – «Ти чекай»; Олена Зварич - «І москаля нема», Альвіна Бота - "Коли закінчиться війна»; Іван Шовдра - «Переміна»; Вікторія Хвойна - «Ой, у лузі червона калина»; Данило Рудяга - «Хто ми»; Софія Куделько - монолог «Війна», ЗАПАЛ - «Ой у лузі», Ірина Соловійова - «Мелодія», Катерина Бовку, Ліліана Слободян - «Я Україна» та ін.

Учасники ЦКІДу підготували та презентували не лише на сценах чернівецьких закладів культури, а й у Вижицькому та Сокирянському палацах культури. виставу «40 відтінків насильства», що разом з благодійною метою, є й певною профорієнтаційною роботою. Надзвичайний інтерес викликала вистава «Жінки – в ЗСУ» - життєписи про побут, боротьбу та трагічні долі жінок під час війни. До речі, її авторка, студентка факультету іноземних мов, ВПО з Лисичанська, Наталка Конюх.

Не можна оминати увагою й започаткований новий конкурс «Театральний батл». Студенти усіх навчальних підрозділів університету презентували театралізовані виступи з уривків творів класиків української літератури Івана Франка, Тараса Шевченка, Лесі Українки, Івана Нечуя-Левицького, Сергія Жадана та ін. Переможці конкурсу були відзначені подяками ректора.

Впродовж року, спільними зусиллями під час проведення різноманітних благодійних заходів творчих колективів університету: благодійних квартирників, концертів, ярмарків та відео патріотичних відеороликів, персональних зборів зібрано понад 1,5 млн. грн., що спрямовані на закупівлю амуніції для ЗСУ. Крім того, студенти і викладачі долучилися до збору коштів на тепловізори та дрони для наших колег та

випускників університету, які перебувають у ЗСУ. Регулярно відбуваються зустрічі наших студентів із пораненими у Військовому госпіталі.

Водночас із дотриманням вимог воєнного стану було проведено й низку традиційних заходів зокрема урочиста академія з нагоди 147-річчя від дня заснування університету, що супроводжувалася повітряною тривоною. Після її завершення нагородами МОН України, обласної державної адміністрації, обласної та міської рад та грамотами ректора були відзначені кращі викладачі, співробітники і студенти. Відповідно до рейтингу студентів з нагоди Міжнародного Дня студента нагороди крайової влади отримали 10 студентів, 6 - муніципальні премії і 25 - подяки ректора.

Акції «Запалимо свічку», присвячену пам'яті жертв голодомору і політичних репресій 1932-1933 років, жертв Голокосту на Буковині супроводжувалися молебнем в церкві Трьох святих та проведенням благодійного заходу «Голодомор 1932-1933. Пам'ять крізь віки...» - інсценізація історії чотирьох родин, які стали жертвами страшного злочину ХХ століття.

Університет взяв активну участь у національному флешмобі, присвяченому Дню української писемності і мови - написанні ХХІІ-го Радіодиктанту національної єдності. Приємно зазначити, що викладачі навіть вказують цю подію в індивідуальному рейтингу з гуманітарно-виховної діяльності.

Міжнародний багатожанровий конкурс-фестиваль «Хай пісня скликає друзів», що проводиться у рамках започаткованого в університеті культурно-мистецького проекту «Схід + Захід = Мир» в цьому році відбувся в онлайн режимі. Після дворічної перерви через пандемію, у конкурсі, крім вітчизняних митців брали участь представники п'яти країн, які не лише презентували свою творчість, а й донатили на ЗСУ. Конкурсантів оцінювало потужне журі, у складі якого були як представники вітчизняних, так і мистецьких кіл Австрії, Румунії, Молдови, Італії. Приємно зазначити, що 14 червня під керівництвом однієї з членкинь журі зазначеного конкурсу, проректорки Яського національного університету мистецтв імені Джорджа Енеску Аурелії Сімон в Органній залі Чернівців відбувся благодійний концерт.

Викладачі і активна студентська молодь університету взяли участь у Всеукраїнській акції «Наукою вишиваємо Україну», мета якої залучення науковців Буковини, випускників університету, викладачів та громадськості краю до вишивання однієї з найбільших мап Чернівецької області (розмір - 3м*5м), що є складовою вишитої мапи України. Її заплановано розмістити у Верховній Раді України. Участь у таких акціях слугує рекламою нашого університету та є потужним засобом колективної творчої діяльності.

Всесвітній день вишиванки університет завжди відзначає по-особливому. Цьогоріч він розпочався флеш-мобом на території Резиденції, опісля - в облаштованому навпроти університету сквері, де крім концерту «Україна вишивана», проведено благодійний ярмарок солодоців та хендмейд, організовані нашими студентами та викладачами. Концерт

підтримали зіркові виконавці міста. Водночас у студмістечку були проведені різноманітні майстер-класи, бульбашкове шоу, спортивні змагання за участі ВПО, які проживають у гуртожитку.

Чимало різноманітних благодійних мистецьких заходів за участі наших хорів «Резонанс», «Аніма», учасників ЦКІДу, народної чоловічої хорової капели «Дзвін» проведено не лише в університеті, а й на різних локаціях міста (у сквері навпроти Резиденції, вул. О.Кобилянської, Театральній площі та ін.).

Значний інтерес викликали зустрічі викладачів та студентів університету з мистецькою легендою України Юрієм Рибчинським; режисером, випускником нашого університету, співзасновником Всесвітнього дня вишиванки, нині воїном ЗСУ Олександром Ткачуком та перегляд його фільму «Хто ми? Психологія українців», відомим українським актором кримсько-татарського походження Ахтемом Саїтбулаєвим та ін. До речі, він вперше відвідав наш університет і висловив думку щодо зйомок наступного фільму в Резиденції.

Вагомою складовою є співпраця з органами студентського самоврядування та студентською профспілкою.

Захист прав студентів та участь в управлінні університетом - основні принципи діяльності Студентського парламенту та Студрад. Без сумніву, чесні і прозорі вибори студентських лідерів утверджують закони демократії та дотримання прав і свобод учасників освітнього процесу. Студенти входять до складу Науково-методичної ради, статутної комісії, інших робочих комісій університету, ректорату та Вченої ради, беруть участь в акредитації освітніх програм тощо. На останньому засіданні Вченої ради голова студпарламенту Андрій Капаци звітував про свою діяльність, тому не буду детально зупинятися. Більше того, на минулому тижні відбулася звітна конференція студентів університету, під час якої підбито підсумки роботи студентського самоврядування за 2022-2023 н. р. В обговоренні взяли участь як представники студентства, так і адміністрації. Варто наголосити, що в останні роки спостерігається тісна співпраця студентського самоврядування, студентської профспілки та адміністрації університету. Приємно констатувати, що студентство університету займає лідерські позиції в регіоні. Так, Андрій Капаци очолив Студентську раду Буковини. На жаль, його перебування на посаді голови студпарламенту університету відповідно до нормативних документів завершується і у вересні заплановано проведення виборів нового голови.

Вагому роль у студентському житті відіграє студентська профспілка (голова Віталій Кіндзерський).

Навчальний рік для першокурсників розпочинається із презентації діяльності профспілкової організації студентів університету. Загалом було проведено майже двадцять он-лайн презентацій, під час яких студенти отримували відповіді на питання, як їх зацікавили. Важливою складовою адаптації першокурсників до нової сторінки в їх житті - навчання в університеті, є підтримка профспілкових активістів старших курсів, які

виступають у ролі студентських кураторів і допомагають першокурсникам, особливо в умовах сьогодення, відчутти себе студентами одного із найпрестижніших університетів України.

Саме профспілка взяла на себе організацію волонтерської діяльності, створивши Волонтерський штаб університету, який діє в студмістечку вже понад рік. Спільними зусиллями відбувається розвантаження, розподіл та доставка гуманітарної допомоги до адресатів, про що йшлося вище.

Щиро дякуємо нашим студентам і викладачам, які не рахуючись з часом роблять усе можливе задля підтримки ЗСУ та усіх, хто потребує і наближає нашу перемогу.

Продовжується успішна реалізація проекту студентського профкому «Центр кар'єри», що відбувалася в оф-лайн форматі. Цей щорічний захід, надає можливість роботодавцям зустрічатися зі студентами, презентувати свої фірми. Для студентів - це добра нагода знайти роботу в різноманітних фірмах і компаніях. Приємне враження справило й проведення цьогорічного дня відкритих дверей.

Важливим напрямом діяльності є фізичне виховання і здоровий спосіб життя. Спортивний клуб університету та факультет фізичної культури і здоров'я людини провели чимало різноманітних заходів для студентів і ВПО, які мешкають у студмістечку. Під час Спартакіади для перших курсів університету пройшли змагання з баскетболу і волейболу серед чоловічих та жіночих команд, з міні-футболу серед чоловічих команд.

Надзвичайно ваговою є допомога у підтримці фізичного здоров'я ВПО, які мешкають у студмістечку, особливо дітей різного віку. Проведено низку турнірів, спортивно-реабілітаційних заходів, майстер-класів, різноманітних змагань. Найбільш потужним став майстер-клас, проведений на спортивному майданчику з нагоди Дня захисту дітей.

Надзвичайно важливим, особливо в умовах сьогодення, є напрям соціально-психологічної роботи і превентивного виховання, реалізацію якого забезпечують соціально-психологічний центр університету (керівник Валентина Радчук) та відділ з виховної роботи і гуманітарної освіти.

Звісно, робота у цьому напрямі значно ускладнилася у порівнянні з минулим роком, адже серед вступників чимало студентів, які мешкали на окупованих територіях або територіях, де ведуться активні бойові дії. Це наклало певну відповідальність на відповідні служби. Нині в університеті навчається чимало студентів пільгових категорій, з яких понад 250 - проживає у гуртожитках студмістечка. Для них встановлені пільги при оплаті за проживання (сироти - безкоштовно). Звісно, ці студенти перебувають під постійним контролем відділу, центру, деканатів, студентського самоврядування і студентської профспілки. Наразі Центр спільно з відділом підготували "Порядок супроводу (надання допомоги) особам з інвалідністю та іншим маломобільним групам населення в університеті". Намагаємося активізувати роботу зі студентами з інклюзивними потребами. Однак нагальною залишається проблема доступності до навчальних корпусів та гуртожитків. Оскільки облаштування

пандусів передбачає колосальні витрати та різного рівня бюрократичні перешкоди, все одно ці проблеми потребують особливої уваги і поступового вирішення. З часом необхідно вирішити ще одну надважливу проблему - облаштування санвузлів для людей з інвалідністю та порушенням опорно-рухового апарату. Оскільки саме корпуси університету та Резиденція знаходяться в самому центрі туристичної мекки Чернівців.

Значна увага приділяється індивідуальній роботі зі студентами та ВПО. Найчастіше це стосується студентів першокурсників, яким не завжди легко адаптуватися до нових умов. Збільшилась кількість звернень про соціальну і психологічну допомогу в період пандемії та воєнного часу. Фахівці центру, які працюють на громадських засадах (1 ставка) допомагають у вирішенні конфліктних ситуацій та надають необхідну психологічну допомогу, сприяють подальшому супроводу та виявленню за допомогою різноманітних методик небезпечних проявів у молодіжному середовищі, допомагають студентам й ВПО.

Робота Центру реалізовується за напрямками з урахуванням потреб як студентів, так і ВПО, які мешкають у гуртожитках. Основні напрями надання допомоги:

- консультативний - індивідуальна психологічна допомога за запитом. Всього проведено понад 300 годин консультацій (майже 200 осіб) зі студентами, викладачами, співробітниками університету, ВПО і навіть військовими.

- діагностичний - опитування студентів першого курсу університету з метою вивчення особливостей адаптації першокурсників до навчання в складних умовах війни.

- індивідуальна діагностика - понад двадцять осіб отримали діагностичні результати власних індивідуально-психологічних характеристик (особистісні, психофізіологічні, професійні властивості тощо).

- корекційний - проведено майже 80 тренінгових годин з групами студентів деяких структурних підрозділів (24 з них – онлайн). Тематика – самооцінка, стресостійкість, психологічна витривалість під час війни.

На постійній основі та за запитами здійснюються постійні зустрічі зі здобувачами освіти та працівниками університету. Так, на факультеті математики та інформатики проведена зустрічі: «Емоційне та професійне вигорання», «Безконфліктне спілкування: секрети і правила»; на філологічному - «Конфлікти в освітньому процесі»; на економічному - .: «Конфлікти. Уникати чи вирішувати».

Наразі відповідно до листа Міністерства у справах ветеранів України розглядається питання щодо включення до роботи Центру напряму ветеранського розвитку - підтримка ветеранів війни та членів їх родин, членів родин загиблих, ветеранів війни в частині їх професійного супроводу під час інтеграції до цивільного життя.

Без участі співробітників Центру не відбувалася жодна зустріч з членами комісій під час акредитації ОП.

У напрямі соціальної роботи вагома роль відведена студентським гуртожиткам.

Починаючи з 26 лютого минулого року, у зв'язку з повномасштабним вторгненням РФ в Україну студмістечко почало працювати в особливому режимі. За час війни через гуртожитки студмістечка пройшло понад 5 тис. осіб, які були розселені практично у всіх гуртожитках.

На початку навчального року 1- 4 та частково 5-ий гуртожитки були вивільнені для проживання студентів. Наразі ВПО тимчасово проживають у гуртожитку №6 та частково у № 5. Проживання ВПО зумовило необхідність перерозподілу місць між іногородніми студентами різних структурних підрозділів. Звісно, не всі студенти, а, нерідко, і їх батьки, були задоволені переселенням, проте спільними зусиллями вдалося все владнати і здійснити поселення на належному рівні. Усі мешканці студмістечка ознайомлені з алгоритмом дій під час повітряної тривоги, планом евакуації в укриття та правилами внутрішнього розпорядку у студентських гуртожитках університету. Станом на 20 червня у гуртожитках студмістечка мешкає 2301 студент, 385 ВПО, з них - 89 дітей.

Гуртожитки забезпечені теплом, водою, світлом та всім необхідним. За можливості, а вона не завжди є, проте університет намагається виконувати заявки мешканців гуртожитків задля покращення їх соціально-побутових умов. Велику допомогу надають міжнародні організації та різноманітні благодійні фонди, про що на минулій Вченій раді доповідав проректор Дмитро Федорцов та директор студмістечка Василь Гарасим.

Слід зазначити, нерідко виникають різноманітні непорозуміння, особливо серед ВПО, та й наші студенти не завжди поводять себе належним чином зокрема щодо дотримання умов договору на проживання та правил внутрішнього розпорядку. Окремі випадки завершувалися викликом поліції, що, звісно, негативно впливає на імідж університету. Святкування так званої «посвяти у студенти» на території студмістечка завершилося прибуттям поліції та штрафними санкціями для 17 студентів. Після проведення зборів та відповідної бесіди штрафники залучалися до розвантаження гуманітарної допомоги. Сподіваємося, це дало їм змогу зрозуміти і в подальшому не вчиняти подібного. Нещодавно четверо студентів отримали догану і були виселені без права поселення до завершення терміну навчання і університеті. Якщо раніше університет мав право відраховувати з числа студентів за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку, то наразі цей пункт вилучений з нормативної бази.

Як відомо, у кожному структурному підрозділі заступник декана з навчально-виховної роботи або ж, призначена деканом факультету чи директором ННІ, відповідальна особа готують списки та здійснюють процедуру поселення, комунікують із студрадами та завідувачами гуртожитку, в якому мешкають студенти. Звісно, дирекції студмістечка досить складно простежити за поведінкою понад 2 тис. студентів і майже 400 ВПО, а добре відомо, що завжди є певний відсоток, не зовсім адекватних осіб.

Без сумніву, навчання в он-лайн режимі певною мірою розслабило як викладачів, так і студентів, проте не забуваймо нагадувати студентам, що сьогодні війна і гине чимало їх однолітків. Отже, відповідальність - за кожним структурним підрозділом. Повірте, іноді виникають парадоксальні ситуації. Не забуваймо, що у гуртожитках мешкають ВПО, переважна більшість з яких втратила все, що накопичувала роками, а деякі - взагалі не мають куди повертатися. Майже щодня приходять нові переселенці, однак відсутність вакантних місць, не дозволяє їх поселення. У кожного своя історія і не дай Боже опинитися на їх місці.

Як зазначалося вище, одним із нових напрямів у Концепції гуманітарної діяльності університету є **гендерна рівність**. Звісно, євроінтеграційні прагнення України, особливо в умовах сьогодення - є об'єктивними реаліями, серед яких вагому роль відіграють питання, пов'язані з гендерною рівністю. У зв'язку з цим у грудні минулого року Кабінет Міністрів України схвадив, розроблену МОН України «Стратегію впровадження гендерної рівності у сфері освіти до 2030 р.». Зазначена Стратегія стала основою включення до Концепції гуманітарної діяльності університету нового напрямку – гендерна рівність. Наразі робоча група, до складу якої увійшли викладачі і представники студпарламенту розробили і затвердили план гендерної рівності університету на 2023-2026 рр. Слід зазначити, що однією з умов участі університету у будь-якому міжнародному проекті є наявність плану гендерної рівності. Ви пригадуєте, що рівно рік тому наш університет, єдиний український ЗВО, був прийнятий у якості асоційованого члена до консорціуму «UNITA», куди входять університети Франції, Італії, Іспанії, Португалії, Швейцарії та Румунії. Наразі, під час засідання членів «UNITA» в університеті Сарагоси (Іспанія) у лютому цього року, в якому я брала участь, нашому університету було запропоновано долучитися до проекту «Горизонт. Європа». Під час його підготовки (керівник - проректор Андрій Саміла) й виникло питання щодо необхідності розробки та затвердження зазначеного плану.

Якщо говорити про університет, то у нас у плані гендерної рівності все гаразд. Із 1865 викладачів і співробітників університету жінок – 1061 (60%), докторки наук – 30%, професорки – 38,5%, завідувачки кафедр – 42,2%; адміністрація університету, факультетів, ННІ – 23,5%; відзначених почесними державними званнями – 25,5%.

Вагому роль в житті університету відіграє **співробітництво з ЮНЕСКО та екскурсійно-туристичний напрям**.

Як відомо, наш університет єдиний в Україні і один із семи у світі виконує подвійну функцію: освітня і наукова інституція та об'єкт Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це університети: Монтічелло та Університет Вірджинії в Шарлоттсвіллі, США (1987, зміни у 2015), Ботанічний сад та університет Падуї, Італія (1997); Університет та історичний район Алькара-де-Енарес, Іспанія (1998); Університет Каракасу, Венесуела (2000); Університет Національної Автономії Мексики (2007); Резиденція митрополитів Буковини і Далмації (Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича),

Україна (2011); Університет Коїмбрі, Португалія (2013, зміни у 2019). Звісно, цей факт відіграє чималу роль у підвищенні іміджу університету. Наше завдання – уміло його використовувати, що ми й намагаємося робити у цих складних умовах воєнного часу.

У лютому як член Національної комісії України у правах ЮНЕСКО взяла участь у роботі Генеральної конференції, що відбулася в МЗС України, де виступила з доповіддю «Дотримання вимог охорони та збереження Резиденції митрополитів Буковини і Далмації в умовах війни з РФ». Під час конференції було прийнято «Стратегію діяльності Нацкомісії ЮНЕСКО» на 2023-2027 рр., в якій окреслені основні напрями діяльності, серед яких освіта; наука; культура і культурна спадщина; зміцнення міжкультурного діалогу та соціальної згуртованості молоді; популяризація спорту. Відбулося декілька онлайн зустрічей керівництва ЮНЕСКО з координаторами об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО в Україні, під час яких обговорювалися питання безпеки та охорони культурних, архітектурних та природних пам'яток на території України, що в умовах війни, перебувають під постійною загрозою.

Координатор кожного з об'єктів відповідно до вимог ЮНЕСКО подає до штаб-квартири ЮНЕСКО у Парижі анкету періодичної звітності (раз на чотири роки). Цьогоріч університет підготував і відправив до ЦВС третій цикл зазначеної анкети. Приємно констатувати, що у відповіді ЦВС ЮНЕСКО йдеться про оцінку звіту, що на 100% відповідає вимогам.

Не можна оминати увагою роботу Центру управління об'єктом ЮНЕСКО, який займається оцифрування всіх наявних документів: від креслень Йозефа Главки до сучасних проектів реставрації, документації щодо номінування Резиденції до Списку ЮНЕСКО, листування з різними міжнародними інституціями тощо.

Наразі Львівська фірма «Скайрон» за фінансовою допомогою міжнародних партнерів завершила 3-Д сканування Резиденції, що надзвичайно важливо в умовах сьогодення.

Разом з тим, двоє наших викладачів Жанна Бучко (географічний факультет) та Юліанна Баланюк (факультет архітектури, будівництва і декоративно-прикладного мистецтва) обрані членами Українського Національного Комітету ІКОМОС.

Вагому роль в гуманітарній діяльності університету відіграє екскурсійне обслуговування. Як відомо, з початком широкомасштабного вторгнення як оглядові, так і тематичні екскурсії Резиденцією митрополитів Буковини і Далмації (нині – Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича) були заборонені. Наприкінці березня минулого року тематичні екскурсії відновлені. З метою дотримання безпекової складової, оглядові екскурсії та прогулянки дендропарком під заборонаю й нині. Варто зазначити, що проведення тематичних екскурсій й до сьогодні відбувається з певними обмеженнями: група - не більше 50 осіб (в т.ч. й діти). Звісно, не завжди вдається дотримуватися визначених вимог, проте у межах можливого, намагаємося.

Наведемо деяку статистику. За звітний період (липень 2022 - червень 2023 рр.) проведено майже 3600 тематичних екскурсій, що на 200 більше, ніж за минулий звітний період; екскурсантів - понад 50 тис. осіб (в т.ч. - майже 500 іноземців). Звісно, відвідали Резиденцію значно більше осіб, адже на її території відбувалося чимало фотосесій і різноманітних заходів благодійного характеру, зібрань та конференцій. За екскурсійне обслуговування на рахунок університету надійшло понад 2 млн. 200 тис. грн. Як бачимо, не зважаючи на воєнний стан число бажаючих відвідати Резиденцію значно зросло, тим більше, що за клопотанням різноманітних благодійних організацій, фондів та установ, що опікуються ВПО, було проведено чимало безкоштовних екскурсій.

Це приємний факт, адже екскурсії можна розглядати у двох площинах: з одного боку, як реклама і популяризація Резиденції як університету та туристичного магніту України, так і отримання коштів на рахунок університету, що вкрай необхідні. Будемо сподіватися, що популярність університету допоможе збільшити число абітурієнтів, які стануть нашими студентами.

Звісно, нелегко нашим екскурсоводам і охоронцям працювати, адже не завжди особи, які прагнуть відвідати Резиденцію відзначаються адекватною поведінкою. Чимало різноманітних дописів різного ґатунку можна побачити у соцмережах. Варто згадати лише останній випадок, коли усі соцмережі заповнило відео блогерів, які розповідали про можливість зекономити 80 грн. шляхом проникнення на територію Резиденції через паркан. Про наслідки – ні слова! Економія теж сумнівна! Важко сказати чи обмежились лише штрафом?

Не можна оминати увагою й діяльність, спрямовану на роботу музеїв, координацію якої здійснює музейна рада. Наразі в університеті діють чотири музеї: три з них зокрема історико-архітектурний музейний комплекс, музей історії університету, музей етнографії та стародавньої історії у центральному корпусі Резиденції та природничий музей на Шіллера. Нещодавно відбулося засідання музейної ради, де розглядалася низка нагальних питань зокрема необхідність оцифрування музейних колекцій, інформація щодо благодійної допомоги музеям від наших закордонних партнерів та її значення для подальшого функціонування, особливості обліку музейних цінностей на ін. На сьогоднішній день в музеї історії університету зібрано понад 5000 експонатів. З них вивчено, опрацьовано, а також складено наукові описи на 1000. Таку кількість пам'яток вдалось зібрати завдяки небайдужим співробітникам та випускникам університету.

Ви пам'ятаєте, що у приміщенні на вул. Поштової у квітні 2019 р. відбулося урочисте відкриття Виставкової зали, де були представлені дипломні роботи студентів кафедри образотворчого і декоративно-прикладного мистецтва (вишивка, ювелірні та ковані вироби, різьба по дереву, ткацтво, живопис). На жаль, оренда зазначеного приміщення

закінчилася і експозиція була розташована у двох з п'яти кімнат, відведених для музею історії університету. Отже, музей ще не розпочав свою роботу, натомість виставкова зала приймає гостей, які можуть насолоджуватися витворами мистецтва наших студентів.

Діяльність музею етнографії та стародавньої історії спрямована на ознайомлення туристів та зацікавлених осіб із минулим Буковини. З цією метою музей розробляє і проводить оглядові та тематичні екскурсії. Крім того, студенти-історики проходять музейну практику.

Загалом, фонди музею нараховують понад 1000 експонатів.

Наприкінці 2022 – на початку 2023 р. музеї університету за сприяння директора Інституту німецької культури та історії Південно-Східної Європи (нім. IKGS) при Мюнхенському університеті Людвіга-Максиміліана, доктора Флоріана Кюрер-Вілаха, отримали обладнання, що дозволить забезпечити збереження експонатів у належних умовах (термогігрометри, осушувачі та зволожувачі повітря, стелажі, металеві шафи та сейфи), а також технічні пристрої для копіювання та фіксуванні музейних експонатів (фотоапарат, сканер та принтер).

Підсумовуючи роботу за навчальний рік, що минає, ми пам'ятаємо, що війна продовжується і робимо усе можливе задля згуртованості студентської молоді університету, допомоги нашим військовим, як матеріальної, так і моральної, міцно тримаючи культурний фронт.

ПРОЕКТ РІШЕННЯ